

Guia metodològica

Retrats del Besòs

Ajuntament de
Barcelona

Fotografies

Anabel Martínez Chicano

Azucena Jiménez

Elisabeth Prada R.

Erik Huma

José Antonio Sánchez

José Vilalta

Leo Montoya

Manel Antolín Galindo

Manuel Sánchez Martínez

Manuela Escribano Navarro

Margarita Añorga Pastorin

Taller de fotografia impartit per:

Oriana Eliçabe

Un projecte de:

Ajuntament de Barcelona

Amb la col·laboració de:

Cooperativa Etcèteres

ÍNDEX

INTRODUCCIÓ	4
Presentació	4
Objectius	4
A qui es dirigeix	4
MARC	6
L'acció comunitària	6
PLANIFICAR	8
Què hem de tenir en compte abans de començar	8
INTERVENIR	12
Esquema del procés	12
Presentació del projecte als serveis	13
Construcció del relat	14
Taller d'acció fotogràfica	16
Espais de trobada i intercanvi	18
AVALUACIÓ	20
L'EXPOSICIÓ – RESULTAT	22

INTRODUCCIÓ

Presentació

Aquest projecte respon a una estratègia més àmplia que s'està impulsant des de la Direcció de Serveis d'Acció Comunitària de l'Ajuntament de Barcelona.

Apostem per la construcció d'un Sistema Comunitari de Polítiques Socials format per aquells serveis més presents, més estables i més connectats amb les condicions de vida de la població.

En la nostra visió, els serveis bàsics de la política social al territori esdevenen promotors directes i interconnectats d'accions comunitàries protagonitzades per la ciutadania. Això és possible perquè aquests professionals deixen de ser militants heroics de l'acció comunitària en els seus serveis, i passen a formar part d'un ecosistema professional plural, sinèrgic i capacitat tècnicament, i metodològica.

Amb el projecte Retrats del Besòs es pretén conèixer i reconèixer, a través de la fotografia, els professionals de diferents serveis públics que treballen en el barri.

L'objectiu principal del projecte és utilitzar la fotografia com a llenguatge per fer visibles els professionals del barri, i era important acompanyar les fotografies amb un relat. Aquest relat recull informació descriptiva sobre el servei i sobre la part humana i subjectiva que aporta l'experiència de ser professional d'un servei de proximitat en el barri del Besòs.

Amb el projecte també es pretén promoure el coneixement per part de tots i totes i enfortir la cohesió entre les professionals que treballen en el territori, així com donar a conèixer quines

accions comunitàries s'estan duent a terme en el barri.

Objectius

L'objectiu principal del projecte ha sigut utilitzar la fotografia com a llenguatge per a fer visible el treball que fan els professionals del barri.

Objectius específics:

- Conèixer i reconèixer el treball que fan els professionals dels serveis públics en el territori.
- Promoure el coneixement per part de tots i totes i enfortir la cohesió entre els professionals que treballen en el territori.
- Donar a conèixer quines accions comunitàries s'estan duent a terme en el barri.
- Formar i capacitar a un grup de veïns per tal que puguin fer el reportatge fotogràfic.
- Utilitzar la fotografia com a llenguatge per donar visibilitat als professionals del barri.

A qui es dirigeix

- Equip de professionals d'un territori que vulguin desenvolupar un projecte d'acció comunitària.
- Empreses i entitats interessades en l'àmbit de l'acció fotogràfica i l'acció comunitària.
- Equipaments i entitats relacionades amb la fotografia

5

Retrats
del Besòs

L'acció comunitària

Per acció comunitària entenem “treballar col·lectivament, per objectius col·lectius”,¹ és a dir, crear una estratègia en què estiguin implicats des de l'inici aquells agents del territori per a la construcció d'un projecte que doni resposta a una necessitat conjunta de la comunitat.

Aspectes clau que defineixen l'acció comunitària:

- Millora de les condicions de vida.
- Intenció transformadora.
- Promoció de la inclusió i la cohesió social.
- Enfortiment dels membres de la comunitat.
- Considerem que l'acció comunitària ens dona algunes pistes necessàries per desenvolupar projectes com els que us presentem en aquesta guia:
- Idea de procés: els projectes estan en construcció contínua i caldrà tenir la capacitat d'adaptar-se a les necessitats i als imprevistos que sorgeixin, per tal de replantejar els aspectes que es considerin convenients.
- Planificació conjunta entre els diferents agents implicats: Ajuntament, professionals, veïns i veïnes, equip tècnic, etc.

- Mirada transversal entre les diferents àrees de l'Ajuntament implicades en un territori, entre els diferents serveis i entitats que hi treballen, etc.
- Espais d'incertesa: el fet de donar protagonisme als actors implicats, deixar obertura a noves propostes, caminar plegats i treballar conjuntament implica que es donin moments d'incertesa, i situacions on no es pot controlar tot. Alhora significa que estem deixant espais per compartir i que el procés s'obre a la possibilitat d'espais de comunicació, de reconeixement i, per tant, facilita el sentiment de pertinença de les persones implicades.
- Les persones com a subjectes actius, és a dir, reconèixer i promoure la capacitat d'aportar i d'esdevenir protagonista per part de cada persona participant.
- Posar les relacions al centre, per tant, caldrà tenir cura d'aquestes, generar confiança entre les persones implicades i atendre els aspectes més emocionals.
- Promoure lideratges més facilitadors i democràtics.

El projecte Retrats del Besòs s'emmarca dins de l'acció comunitària pels seus objectius, pels agents implicats, per les maneres de fer i de relacionar-se amb el barri.

Pel que fa als agents implicats, cal remarcar una primera proposta a plantejar-se en el moment de dissenyar futurs projectes semblants al projecte Retrats. A més a més d'incorporar els professionals dels ser-

1. *Cap a una política pública d'acció comunitària. Marc conceptual, estratègic i operatiu.* Ajuntament de Barcelona, octubre del 2016.

veis públics del barri, també cal valorar la implicació d'entitats i altres col·lectius com agents a fotografiar,

per tal de reconèixer també la seva tasca comunitària i compromesa amb les necessitats del territori.

PLANIFICAR

Què hem de tenir en compte abans de començar

Aquesta fitxa de treball proporciona pautes i aspectes a tenir en compte a l'hora de planificar el projecte d'intervenció.

Hem de presentar el projecte explicant de forma clara els objectius, el rol dels diferents agents, les implicacions pe als serveis, i els resultats que obtindrem.

Abans de fer la presentació hem de dedicar un temps a conèixer les necessitats del territori i explorar quina n'és la realitat, per tal de poder ajustar els objectius del projecte a aquests aspectes.

Serà molt diferent intervenir en un barri on hi ha una organització comunitària sòlida —en aquest cas ens centrarem a enfortir la xarxa— o en d'altres en què l'organització és més dèbil o inexistent, i el projecte de retrats pot ser una llavor per generar un espai de treball conjunt.

Per fer el nostre projecte no partim de zero, segur que ja hi ha projectes que s'han realitzat que estan alineats amb els nostres objectius i en funció del barri ens trobarem amb serveis que ja estan treballant conjuntament (plans comunitaris, taules de treball per àrees, etc.) i que tenen una visió més global, i ens podran facilitar aquesta informació.

És important identificar projectes que s'estan duent a terme i amb els que ens podem vincular, per complementar-nos i enriquir-nos mútuament i, també, per no sobrecarregar els professionals.

Pensa en...

Ara comptem amb tot el material del projecte Retrats del Besòs i això contribueix a explicar el projecte i visibilitzar els resultats.

Hem de construir aliances amb els tècnics del districte per implementar el projecte, és fonamental comptar amb informació sobre quins són els serveis públics del barri:

- Nombre de serveis que volem implicar.
- Tipologia de serveis.
- Relacions entre els serveis públics.
- Espais de treball conjunt.

Predisposició i motivació dels serveis per treballar amb altres.

Hem d'identificar els referents dels serveis públics, elaborar un llistat amb les seves dades de contacte, relació amb el districte i altres serveis.

Pensa en...

El tècnic de barri té un paper clau, té gran quantitat d'informació gràcies als seus vincles i al coneixement del barri. Els tècnics referents d'educació, salut... ens poden complementar amb informació més específica de cada àrea, facilitar contactes, etc.

Haurem de definir un calendari de treball respectant els ritmes i càrregues de treball dels diferents serveis amb els quals volem treballar, el calendari anual de moments importants, de trobada del barri. En aquest calendari haurem d'incloure les activitats i la seva durada, a grans trets hem de planificar:

- Tret de sortida, inici del projecte tot organitzant una trobada conjunta amb tots els serveis.
- Treball i seguiment amb els serveis.
- Posada en marxa del taller d'acció fotogràfica.
- Trobada conjunta de participants del taller i serveis.
- Realització de les fotografies.
- Avaluació.
- Exposició fotogràfica.

Una bona manera de conèixer el barri és fent una ruta de la mà d'algun servei públic, per exemple, els serveis d'intervenció i convivència en l'espai públic, el pla comunitari...

Pensa en...

Que els serveis llegeixin la participació en el projecte com una oportunitat, pot ser un moment per reforçar el treball en equip i compartir objectius, projectes i vivències.

9

Retrats
del Besòs

Pensa en...

Definir bé els objectius del taller, és important no confondre els participants, no es tracta d'un taller de tècnica fotogràfica sinó de fer un reportatge sobre els professionals i serveis públic del barri.

S'ha d'explicar el rol de l'equip de retrats, que és impulsar, facilitar i involucrar els serveis. És un projecte que portarà a un equip al territori en un període limitat de temps.

Per preparar el taller d'acció fotogràfica, primer investiga si ja s'imparteix algun taller de fotografia al centre cívic o casal de barri o si hi ha algun grup de fotògrafs, si ja comptem amb aquest recurs, serà important incorporar-los al nostre projecte.

Es pot construir una pàgina web senzilla on posar una presentació del projecte, informació dels serveis —el relat i la fotografia— i notícies sobre el procés. És important que posem en marxa la pàgina des de l'inici del projecte.

Web del projecte

<https://retratsbesosblog.wordpress.com/>

Un altre aspecte a planificar és el format de presentació del resultat de tot el procés. Aquí et presentem un resultat concret que es desenvolupa més endavant: audiovisual i exposició amb lones al carrer. Aquest resultat, però, pot ser divers (banderoles, lones més petites, còpies de les fotografies en paper) i es poden valorar alguns factors: pressupost, de quina manera arribarà a més veïns i veïnes, sentit per als professionals i per a l'objectiu plantejat, etc.

Aquest és un cronograma orientatiu que inclou les fases de treball i la durada d'aquestes:

FASES	MES 1	MES 2	MES 3	MES 4	MES 5	MES 6	MES 7	MES 8	MES 9
Aterratge i definició									
Presentació conjunta									
Treball i seguiment amb els serveis									
Taller d'acció fotogràfica (disseny, difusió, taller)									
Espai d'intercanvi									
Realització de les fotografies									
Avaluació									
Exposició fotogràfica (disseny, preparació, inauguració)									

INTERVENIR

Esquema del procés

A continuació presentem a grans trets l'esquema general del procés, incorporant les diferents fases:

Planificar Conèixer el territori	Presentació i ajustament del projecte amb els tècnics – referents del districte Ruta pel barri Revisió de documentació	
Presentació del projecte als serveis públics	Definir el calendari de treball i l'estratègia d'intervenció per a cada servei.	
Treball amb els serveis públics	Entrevistes, treball en grup per identificar què volem explicar del nostre servei	Taller d'acció fotogràfica
Planificar espais de treball conjunt i intercanvi entre serveis i fotògrafs	Espai d'intercanvi	
Avaluació	Generarem diversos espais d'avaluació, amb els tècnics del serveis, grups de fotògrafs i districte	
Exposició		

Presentació del projecte als serveis

Abans de la presentació, conjuntament amb el referent de districte, definirem estratègies que permetin adaptar la participació dels diferents serveis en funció de les seves característiques, disponibilitats i motivacions.

Proposem fer una presentació conjunta convocant a tots els serveis del barri que volem implicar en el projecte. La presentació es pot repetir, en cas que el barri compti amb taules de treball on participi més d'un servei públic del territori.

Si hi ha serveis que no poden assistir a la presentació del projecte, contactarem amb ells i concertarem una entrevista per presentar-los el projecte.

Pensa en...

Durant tota la fase d'intervenció establirem un calendari de trobades de l'equip tècnic del projecte i referent o referents de districte.

Hem de plantejar el projecte als serveis de forma inclusiva, hem de ser flexibles a l'hora d'incorporar les seves demandes i necessitats, hem d'evitar que es llegeixi el projecte com una imposició.

Continguts a tractar en la presentació:

Pensa en...

On ubicarem l'exposició de fotografies, ja que està previst que es faci en l'espai públic, hem de veure si en el barri hi ha murs, tanques on posar les lones i si ens caldrà demanar permisos.

- Els objectius del projecte, conèixer i reconèixer els professionals dels serveis públics que treballen en el barri.
- Metodologia, esquema del procés.
- Compartir i planificar un calendari de treball i definir moments d'interacció serveis i professionals.
- El rol dels professionals dels serveis i el rol del grup de fotògrafs. Torn obert per recollir dubtes i preguntes per part dels assistents.

Comptem amb el material de suport del projecte de debats del Besòs, un audiovisual amb les fotografies que es van fer als professionals dels serveis públics en el barri.

Construcció del relat

Amb la finalitat de recollir el relat de cada equip de professionals dels serveis participants, proposem fer servir diferents eines i donar la possibilitat de fer-ho en diversos formats, en funció de les necessitats de cada equip: en un servei sessions grupals per a la recollida d'informació, sessions conjuntes entre dos o més serveis (i així promoure la coneixença mútua), entrevistes (si són menys de 4 professionals) i, si ho volen fer de manera autònoma, es pot enviar la fitxa de recollida.

Pensa en...

Ser flexible si un servei ens proposa que també participin en la construcció del relat persones o grups que tenen vincle amb el servei, buscarem la forma d'incorporar la seva visió, adaptant les eines per treballar amb un perfil que no és de professionals.

A continuació presentem l'explicació de com desenvolupar dues dinàmiques: una pensada per als serveis i l'altra adaptada a les escoles.

Material de suport per al treball amb els serveis públics en la construcció del relat

Presentació de la sessió

Emmarcar la sessió dins del Projecte retrats. Objectius: recollir la informació relacionada amb el servei en dos àmbits: per una banda, la informació objectiva —descriptiva de què deseno-

lupa el servei—, i de l'altra, la informació de caràcter més emocional —de les persones que hi estan vinculades, ja siguin professionals com usuàries.

Llistat de preguntes que poden ser útils per treballar sobre el relat:

- Què explicaries del teu servei de manera breu a una persona que no el coneix de res?
- Què diferencia el vostre servei d'altres serveis semblants? Què en destacariau?
- Que t'aporta treballar en aquest servei? Què fa que estiguis avui a l'assemblea i no a casa mirant la tele?
- Què aporta el vostre servei al barri i als veïns i veïnes?
- Explica alguna vivència/anècdota representativa de la vostra quotidianitat que t'hagi succeït treballant en el servei?
- Què és el que més t'agrada de treballar en el servei?
- Explica un dels projectes/activitats que desenvolupeu que consideres que sigui representatiu del vostre servei? Per què has seleccionat aquest?

Material de suport per al treball amb les escoles

Presentació de la sessió

El projecte Retrats vol donar visibilitat a la tasca que fan els professionals dels diferents serveis del barri del Besòs a través de la fotografia i els seus

relats, uns d'ells les escoles i instituts. L'objectiu del taller és recollir què és important mostrar de l'escola i dels seus professionals (professors, conserges, equip de neteja, monitors de menjador...) des de la mirada i la vivència de l'alumnat.

Podem utilitzar eines com ara la fotografia, les arts plàstiques i les arts escèniques per treballar amb l'alumnat.

A partir de l'ús d'aquestes eines (fotografia, dibuix, collage, escultura) els alumnes pensaran quin és el retrat que

representa millor l'institut/escola i hauran de treballar aspectes com ara:

- On s'hauria de fer la fotografia.
- Quins elements hauria de tenir la fotografia (decoració, material...).
- Qui hauria de sortir en aquesta foto.
- Com haurien de sortir (escena, acció representada...).

Taller d'acció fotogràfica

Inspirant-se en la metodologia de l'aprenentatge i servei (www.aprenentatgeservei.org/), el taller d'acció fotogràfica proposa a un grup de veïns i veïnes participar en una formació pràctica sobre fotoreportatge a l'hora que s'impliquen en el desenvolupament d'un projecte comunitari fan les fotografies.

Els objectius del taller són:

- Desenvolupar una formació teòrico-pràctica sobre el fotoreportatge.
- Oferir l'oportunitat a un grup de veïns i veïnes de ser els fotògrafs d'un projecte del barri.
- Descobrir el barri (els professionals, els serveis, els seus carrers, etc.) mitjançant la fotografia
- Crear conjuntament un projecte col·lectiu i promoure el treball en equip.
- Facilitar que veïns i veïnes amb perfils diversos pel que fa a edats, nacionalitats, professions... es coneguin gràcies a l'interès comú per la fotografia i intercanviïn la seva experiència.
- Impulsar un grup de fotògrafs en el barri.

Caldrà aclarir que no es tracta d'un taller de tècnica fotogràfica i que no es necessita experiència prèvia. Encara que hi pot haver alguna sessió sobre tècnica específica, no serà la part principal del taller, sobretot s'anirà introduint a mesura que es vagi avançant amb la pràctica. Durant el taller es posarà el pes en la importància de com ens rela-

cionem amb les persones que retratarem, com generem un espai còmode i un clima de confiança, com s'ha d'observar l'entorn abans de fotografiar, a contextualitzar les fotografies, a aprendre'n el significat (què volem explicar?), entre altres coses.

Els participants poden tenir diferents perfils i graus d'experiència, de coneixement del barri, cal potenciar-hi les habilitats i talents. Cal aportar: més temps, disseny gràfic, audiovisual, etc. Es va conformant el resultat final a mesura que es van presentant les fotografies realitzades, es decideix col·lectivament el format, com es vol explicar, què es vol transmetre...

Pensa en...

El taller pretén ser un espai d'experimentació, reflexió, intercanvi de coneixement i acció col·lectiva.

Vols explicar les històries del barri del Besòs i de la seva gent a través de la fotografia?

El foto-reportatge és una manera d'explicar històries mitjançant la fotografia. Si vols aprofundir-hi, en aquest curs podràs fer-ho des de la teoria i la pràctica, acompanyant per professionals experts. La part pràctica està vinculada al projecte Retrats, que vol visibilitzar la tasca dels professionals que hi ha als serveis públics del Besòs. Durant la pràctica es tindrà l'oportunitat de ser fotògraf/a del Projecte i relacionar-se amb els diferents col·lectius i serveis participants. Les fotografies que es realitzin s'exposaran al barri!

Exemple, cartell per fer difusió del curs al barri del Besòs.

Els continguts de les sessions del taller

A continuació es presenten, de manera orientativa, algunes característiques del taller:

- Taller de 8 sessions de 2,5 h/sessió. El curs pot plantejar-se com una sessió setmanal durant dos mesos, aproximadament. Caldrà buscar l'equilibri entre el temps i la qualitat necessaris per realitzar el treball proposat i que no s'allargui molt per no sobrecarregar els participants.
- 3 sessions de presentació i introductòries: Presentació del projecte i dels participants mitjançant dinàmiques de coneixença, història, referents i les seves obres, projectes fotogràfics i audiovisuals inspiradors.

- 4 sessions durant la pràctica, que es poden estructurar així:
- Compartir l'experiència de les sessions fotogràfiques de la setmana i les fotografies realitzades. Comentar relacionats amb les vivències i les fotografies (tant de la tècnica com d'idees). Conèixer algun/a artista amb projecte fotogràfic inspirador. Distribuir les sessions fotogràfiques dels serveis públics per a la setmana següent.

Durant el taller es planifiquen trobades d'intercanvi entre el grup de fotògrafs i referents dels serveis públics.

Aspectes a tenir en compte:

- Adaptar materials que s'aporten al taller per si ens trobem un grup divers en perfil i coneixements sobre fotografia.
- Explicar al grup que el resultat del procés creatiu serà una exposició col·lectiva, no individual.
- Acompanyar els fotògrafs en la seva relació amb els serveis a l'hora d'anar a fer les fotografies.
- En la difusió del taller, especificar la quantitat d'hores de pràctica que comportarà la participació en el taller.
- Pel que fa als professionals, tenir en compte que són els protagonistes de les fotografies i ens podem trobar que a vegades no ho volen ser. Per tant, hem de tenir el temps per treballar aquests aspectes i cercar alternatives en cas que no vulguin sortir. A continuació es presenten alguns exemples de com es va solucionar en el projecte Retrats del Besòs.

En el cas que al final del taller d'acció fotogràfica sorgeixi un nou grup de fotògrafs amb ganes de seguir participant en les activitats del barri o de portar a terme algun projecte amb i per al barri, caldrà cuidar-lo. Una possibilitat és que des del Districte o d'altres espais o projectes comunitaris, es tingui en compte aquest grup per oportunitats que puguin sorgir i també per recollir-ne les motivacions i possibles propostes.

Pensa en...

En la mesura del possible intentar que aquests espais de trobada i intercanvi es donin més d'un cop durant tot el procés.

Espais de trobada i intercanvi

Generar espais de trobada i d'intercanvi entre els professionals i els fotògrafs és clau per al projecte per diversos motius:

- És un espai de reconeixement per a les dues parts.
- Promou el coneixement mutu abans de realitzar les fotografies. Això permet que el dia de la sessió de fotos no sigui tan fred, ja que el primer contacte ja s'ha fet.
- Permet que els fotògrafs coneguin de primera mà quins són els serveis que participaran i en què consisteix la seva tasca.
- Permet que els professionals puguin explicar la seva tasca en primera

persona i puguin compartir dubtes i motivacions sobre les fotografies.

- Facilita la generació d'idees sobre les fotografies, ja que es procura que sigui un moment més distès, amb dinàmiques que promoguin la creativitat.
- És un bon moment per buscar formes de vincular la construcció del relat i la fotografia del servei.
- A nivell més logístic, facilita la coordinació entre els dos grups pel que fa a disponibilitats per acordar les sessions.

Material de suport per als espais de trobada i intercanvi

Presentació de la sessió

Emmarcar la sessió dins del projecte Retrats. Objectius:

- Posar en relació professionals i fotògrafs, generar vincle.
- Fer que els serveis expliquin quina feina fan i que en destaquin el fet

quotidià i què els fa característics (tant pel que fa al servei com pel que fa als professionals).

- Elaborar un calendari per organitzar els moments de les fotografies.

En el moment del disseny de la sessió cal tenir en compte que hi hagi un moment inicial amb alguna dinàmica per conèixer-se i trencar el gel i un moment final per acordar un calendari per a les sessions fotogràfiques.

Llistat de preguntes que poden ser útils per a la presentació entre els professionals i els fotògrafs en petits grups:

- Presentació breu i general
Com ets? Gustos, característiques, manies...
- Rutina del dia a dia (amb qui treballa? equip, veïns i veïnes, entitats...
- Què destacaries? Projecte, moments a través dels quals us voleu visibilitzar...

Avaluació

Entenem l'avaluació com un procés d'aprenentatge i construcció de coneixement, a partir del qual podem reflexionar i orientar les nostres pràctiques. Es tracta de detectar aquells aspectes que funcionen i cal seguir realitzant i els aspectes que no funcionen i, per tant, cal canviar i/o modificar.

“Una avaluació participada és important no només perquè incorpora la visió dels participants, sinó també perquè ho fa amb aquests i, amb això s'obren espais de reflexió, aprenentatge i apropiació del procés”.

Pensa en...

Si volem incorporar el màxim de veus, hem de facilitar la seva assistència, una bona opció és preparar el mateix taller d'avaluació en diferents franges i horaris i preparar un qüestionari perquè avaluin les persones que no poden assistir a les sessions presencials.

Aspectes rellevants a l'hora d'avaluar

Volem fer èmfasi en alguns aspectes importants a tenir en compte a l'hora d'avaluar.

- En l'avaluació cal fer-se tres preguntes: Què hem aconseguit? Cap a on anem? Què aprenem?
- L'avaluació ha de ser senzilla i motivadora. S'ha d'evitar l'excés d'informació,

de protocols, d'indicadors, etc. No es tracta de fer de l'avaluació un exercici restringit a experts altament qualificats.

- Diferents actors poden tenir objectius diversos davant l'avaluació.
- L'avaluació ha de posar de manifest la diversitat i el conflicte.
- L'avaluació del procés és una avaluació de situacions d'interacció: avaluar relacions, conflictes i canvis en les relacions.
- Cal fer reunions que ens allunyin una mica de la rutina, específiques per avaluar i pautades amb regularitat: parlar d'allò important, però no urgent. És important generar espais oberts on les persones puguin expressar-se lliurement i aportar les seves reflexions i vivències sobre el projecte.
- Cal educar la mirada per copsar l'imprevist i avaluar-lo: veure les conseqüències no previstes de l'acció.

Plantegem una avaluació que cal fer al llarg de tot el projecte i un moment avaluació final on revisar tota la feina feta. En la taula recollim preguntes que ens podem fer per avaluar i diferents eines per recollir la informació.

El districte	<p>Quina ha estat la implicació del districte?</p> <p>S'han desenvolupat accions per obrir portes en els serveis del barri?</p> <p>S'ha establert un espai de treball estable de coordinació?</p> <p>S'ha traspassat la documentació disponible sobre el barri?</p> <p>S'ha mostrat interès a fer acompanyaments?</p> <p>S'ha assumit la responsabilitat de lideratge tècnic en l'acompanyament?</p>	<p>Nombre de reunions entre l'equip tècnic i referents del districte i la direcció d'acció comunitària.</p> <p>Nombre d'assistents en relació a persones convocades.</p>
Els serveis públics del barri	<p>Quina ha estat la implicació dels serveis?</p> <p>El projecte ha estat útil per enfortir el vincle entre els equips dels serveis?</p> <p>El projecte ha estat útil per fer xarxa entre els serveis?</p>	<p>Nombre de serveis que participen en relació a serveis convidats.</p> <p>Nombre de serveis en què el referent implica a l'equip en relació a serveis participants.</p> <p>Taller participatiu per recollir informació qualitativa (impressions, aprenentatges, aspectes a millorar i reforçar).</p>
El grup de fotògrafs	<p>Han estat un moment important les trobades entre serveis i fotògrafs?</p> <p>Han estat útils els continguts del curs?</p>	<p>Nombre de trobades entre serveis i fotògrafs.</p> <p>Enquesta de valoració dels continguts del curs.</p> <p>Taller participatiu per recollir informació qualitativa (impressions, aprenentatges, aspectes a millorar i reforçar).</p>
General	<p>Ha estat útil per conèixer i reconèixer el treball dels professionals dels serveis públics?</p> <p>El projecte s'adapta a les necessitats del territori.</p>	<p>Breus enquestes a peu de carrer el dia de la inauguració de l'exposició i les setmanes següents.</p> <p>Observació del manteniment de l'exposició.</p> <p>Enquesta de satisfacció del resultat final del projecte (relats i fotografies).</p> <p>Enquesta de valoració del projecte i taller participatiu (per valorar com ha estat construït).</p>

L'EXPOSICIÓ - EL RESULTAT

Els resultats tangibles del projecte són els que anotem a continuació:

La web: permet donar visibilitat al procés de creació, fer arribar l'experiència més enllà del barri, fer-ne el seguiment...

L'audiovisual: la creació de l'audiovisual, amb una selecció de fotografies del conjunt de les realitzades, permet: visibilitzar més de les que es podran donar a conèixer mitjançant l'exposició, compartir el resultat de manera més fàcil (xarxes socials, webs, entre els participants...), elaborar un relat gràcies al moviment i la música...

L'exposició: serà un canal més gràcies al qual s'arribarà a veïns i veïnes que d'una altra manera no s'hagués arribat.

Una exposició al carrer o a una plaça és una manera de trencar amb un espai públic impersonal i fred, on no acostuma a passar-hi gaire res i on els veïns i veïnes normalment no hi intervenen. Aquesta és una oportunitat perquè se'l sentin una mica més seu, per omplir-ho de vida mitjançant les fotografies i les seves històries i per reivindicar el carrer com espai de tots i de totes.

23

**Retrats
del Besòs**

Web del projecte:

<https://retratsbesosblog.wordpress.com/>

Vídeo del projecte:

<https://vimeo.com/224630236>

**Ajuntament
de Barcelona**

